

have udviklet sig. Det vil efter min Mening være et Spring, som for Dieblisset vil være uforsvarligt, dersom man med Hensyn til Haandværksbristen vilde prøve paa at samle under et Borgerkab eller under et Næringsbeviiis, saaledes som ved Handelsnæringen alle de forskjellige Næringsgrene, som have udviklet sig, og som maaskee vilde udvikle sig endnu mere i Tidens Løb, naar man løsgiver Sondringen og Foreningen paa en hensigtsmæssig og rimelig Maade. Det er maaskee netop det Punkt — om end ikke just det, som træder meest kjendelig frem — hvori Virkeligheden af hele Laugsvesenet og de af samme flydende Indskrænkninger have gjort sig meest gjældende, og som jeg troer, man i det Væsentlige maa lade staae urørt, og det er — det være sagt i Forbigaaende — netop et af de Punkter, med Hensyn til hvilke Udkastet bestemt maa siges at afvige fra den Ordning af Forholdet, bygget paa en fuldkommen Næringsfrihed, saaledes som vi finde den i forskellige andre europæiske Lande.

Hvad det næste Spørgsmaal, det saakaldte Hovedspørgsmaal om Mesterstykke angaaer, da kan jeg jo visse ikke i denne Henseende sige noget Væsentligt til, hvad der i Motiverne er fremsført for Lovforslagets Bestemmelser, eller til det, som vil ligge indenfor de allerflestes ærede Rigsdagsmænds nærmeste Erfaringskreds. Jeg kan dog ikke andet end yttre, at det har gjort mig noget ondt i det forøvrigt saa klare og livlige Foredrag, som jeg hørte fra Rigsdagsmanden for Maribo Amts 4de Valgkreds (Monrad), at finde en Bakken med Hensyn til dette Spørgsmaal. Det er mig naturligviis kjært, at han ikke har bestemt sig imod Forslaget, men jeg havde jo rigtig nok hellere seet, at han bestemt havde været enig med Lovudkastet med Hensyn til det Spørgsmaal, hvorvidt Mesterstykke i Almindelighed skal fordres. Jeg siger „i Almindelighed“ og betoner dette forat forebygge enhver Misforstaaelse. Det vil jo nemlig erindres, at Lovforslaget ikke gaaer ud paa at have Haandværkslaugene som saadanne. Lovforslaget gaaer kun ud paa, fra den Tid det træder i fuld Kraft, at have Haandværkslau-

genes udelukkende Ret, men ikke paa at have selve Haandværkslaugene, og det er altsaa en Selvsølge, at ogsaa de, der efter den Tid, efter 1ste Januar 1862, vilde indtræde i Haandværkslaugene, ligesuldt vilde have at underkaste sig de laugsmæssige Betingelser. Forsaavidt der altsaa ikke er Tale om Afgang til Haandværkslaugene, ere Alle, saavidt jeg har kunnet mærke, enige i, at de nuværende Prøver ere uhenigtsmæssige og utiltraadelige i alle Henseender; men, siger man, de vilde kunne forbedres, man vil kunne faae lempelige Prøver, lette Prøver, som kunne tages i et Par Dage, saadanne, som ikke have nogen af de Mangler, der klæbe ved de nuværende, og som dog kunne yde nogen Beroligelse, noget Trøstende, om jeg saa maa sige, for de Mange, som med nogen Betyrning og Uro see den Udvikling imøde, som denne Lov skal grunde. Jeg kan ikke her tilbageholde den Bemærkning, at jeg troer, at der er noget Støffende i denne Tanke. Jeg troer, at naar man i det Hele taget forlader de nuværende Mesterstykker — Mesterstykker af den Art, som de nuværende, om end ikke i Gæt og Alt ganste som de nuværende, — naar man i den Grad bryder Staven over dem, saaledes som selve Mesterstykkernes Venner og Forsvarere gjøre, naar man siger, at der skal indføres lempelige, billige og lette Prøvestykker, som kunne tages saa hurtig, som f. Ex. den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (A. Hansen) vil have, at de skulle kunne tages, saa frygter jeg, det bliver Skindet, man faaer istedetfor Virkeligheden, og hvis jeg hert har Ret, da troer jeg ikke, at det er en heldig Maade, hvorpaa man da vilde tage Hensyn til en formeentlig almindelig udbredt Mening, naar man ikke selv deler og anerkjender denne Menings Rigtighed. Jeg kan ved denne Leilighed ikke andet end bede samtlige Thingets Medlemmer ret at levendegjøre sig, hvor utilfredsstillende og vanskelige Forholdene vilde blive, naar der overalt med Hensyn til alle betydeligere Næringsgrene skulde dannes nye Regler om Mesterstykke. Jeg tør forudsætte det som klart, at det er et Arbejde, som baade Folkethinget og Landstthinget vil bede sig forskaaet for; det skal altsaa lægges i Administrationens